

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Művelődéstörténet alapjai
Tárgykód:	ANITVA1251
Felelős szervezet neve:	Idegenforgalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA12
Tárgyfelelős neve:	Varga Józsefné Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	
Tárgy féléves óraszám:	

Oktatás célja:

A jelen turizmusa magasan kvalifikált, művelt, széles látókörű, a világban tájékozódni képes munkaerőt igényel. Ezt az ismeretanyagot és képességet adja a művelődéstörténet tantárgy. Az egyetemes művelődéstörténet végigvezeti a hallgatót a kultúra történetén, kiemelve azokat a társadalmi, eszmei, vallási, művészeti jelenségeket, amelyek az egyes korszakokra a legjellemzőbbek voltak. Az egyetemes fejlődési folyamatba ágyazva jelenik meg a magyar művelődéstörténet.

A tantárgy célkitűzése, hogy a hallgatók olyan emberközpontú gondolkodási módszert sajátítsanak el, amely lehetővé teszi a társadalom, a kultúra jelenségei közti összefüggések felismerését, szélesítve ezzel általános műveltségük alapjait. Biztos tudással kell rendelkezniük az európai kultúrát illető szakkifejezések és fontosabb nevek tekintetében, valamint fel kell ismerniük a főbb művészeti stílusirányzatokat. A gyakorlati tudás elsajátíttatása mellett kívánatos cél, hogy minél több hallgatóban megfogalmazódjék a műveltség és a további művelődés igénye.

Tantárgy tartalma:

- 1. A művelődéstörténet tárgy szerepe az idegenforgalomban**
Európa a X. század táján
A népvándorlás utáni időszak. Európa a magyar honfoglalás idején
- 2. A magyar műveltség kezdetei**
Honfoglalás, kalandozások. Hitvilág, honfoglalás kori művészet
- 3. A középkor vilásképe és művészete I.**
Államalapítás, a kereszténység felvétele
Nyelvemlékeink, az írás, az első irodalmi alkotások
- 4. A középkor vilásképe és művészete II.**
Romanika és gótika
A kereszténység szimbolikája a művészetben
A szerzetesrendek kultúrtörténeti szerepe
- 5. Az Anjou-kor**

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Művelődéstörténet alapjai
Tárgykód:	ANITVA1251
Felelős szervezet neve:	Idegenforgalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA12
Tárgyfelelős neve:	Varga Józsefné Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	
Tárgy féléves óraszám:	

Tantárgy tartalma:

Történelmi folyamatok, irodalmi és művészeti alkotások (kódexek, építészet, szobrászat, festészet). Lovagi kultúra, szerzetesek, iskolák

- 6. A magyarországi reneszánsz művelődéstörténeti értékei**
Humanizmus és humanisták Zsigmond és a Hunyadiak korában
A reneszánsz ember világképe. Reneszánsz kultúra az irodalomban, az építészetben,
A zenében
- 7. A reformáció**
Történelmi, vallástörténeti előzményei
A reformáció irányzatai. Anyanyelvűség, iskolák, irodalmi alkotások
- 8. Az ellenreformáció kora. A barokk művészet**
A barokk gondolat- és eszmevilága. Nevelési elvek. Irodalmi alkotások
- 9. A magyar felvilágosodás kora.** A kulturális élet megélénkülése
A nyelvújítás társadalmi hatása
- 10. Nemzeti művelődésünk a reformkorban**
Művészeti irányzatok a 19. század első felében: klasszicizmus, romantika
- 11. Az 1848-as forradalmak és a bukást követő évtizedek a magyar művészetekben**
A magyar kulturális élet a szabadságharc bukásától a kiegyezésig
- 12. A romantika és a realizmus alkotásai hazánkban a dualizmus korában**
Millennium kori építészet, művészet, a tudomány és a technika fejlődése
- 13. Kulturális élet Magyarországon a XX. század elejétől a II. világháború végéig**
A Nyugat; az iskolarendszer; a tudomány fejlődése
- 14. A XX. század második felének művelődéstörténete**

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Művelődéstörténet alapjai
Tárgykód:	ANITVA1251
Felelős szervezet neve:	Idegenforgalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA12
Tárgyfelelős neve:	Varga Józsefné Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	
Tárgy féléves óraszám:	

Tantárgy tartalma:

Korszakhatárok, a szocreál irodalom, építészet; a nyitás politikája

15. A határon túli magyar kultúrtörténeti emlékeink

Számonkérési és értékelési rendszere:

A félév **írásbeli vizsgával** zárul. A vizsgára bocsátás feltétele az **aláírás** megszerzése, amelyért a **12. előadáson** a hallgatónak eredményes dolgozatot kell írnia (min. 60%). A dolgozatban az addig elhangzott előadások anyagának ismeretéről kell számot adni. Amennyiben a hallgató dolgozatának eredménye 91% vagy annál magasabb, úgy megajánlott jegy (4-es, 5-ös) alapján a vizsga alól mentességet kaphat.

Az írásbeli vizsgán a tematikában megjelölt témakörök ismeretéről kell számot adni. A vizsgajegy kialakításában a két terület 70 (a kijelölt témakörök ismerete), illetve 30%-os (a zárthelyi dolgozat eredménye) arányban szerepel.

Kötelező irodalom:

Ajánlott irodalom

Kósa László (szerk.): Magyar művelődéstörténet
Osiris Kiadó, 1998.

Nemeskürty István: Kis magyar művelődéstörténet
Szent István Társulat, 1994.

Baksa Péter (szerk.): Szülőföldem szép határa
Hazánk Kiadó, 1999.

Balázs Éva, H.-Krász Lilla-Kurucz György (szerk.): Hétköznapi élet a Habsburgok korában
1740-1815. Corvina, 2007.

Benedek István: A tudás útja. Magyar Könyvklub, 1994.

Dienes István: A honfoglaló magyarok művészete. Budapest, 1980.

Domanovszky Sándor (szerk.): Magyar művelődéstörténet I-V.
Babits Kiadó, 1989.

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Művelődéstörténet alapjai
Tárgykód:	ANITVA1251
Felelős szervezet neve:	Idegenforgalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA12
Tárgyfelelős neve:	Varga Józsefné Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	
Tárgy féléves óraszám:	

Kötelező irodalom:

- Fábri Anna: Hétköznapi élet Széchenyi István korában. Corvina, 2009.
- Feuerné Tóth Rózsa: A reneszánsz építészet Magyarországon. Budapest, 1977.
- Fügedi Erik (szerk.): Művelődéstörténeti tanulmányok a magyar középkorból. Budapest, 1986.
- Gelencsér Katalin, B. (szerk.): Művelődéstörténet TKT MMI-Mikszáth Kiadó, 1994.
- Gurevics, A. J.: A középkori ember világképe Kossuth Kiadó, 1974. Atlantisz Kiadó, 1996.
- Kovács Éva: Árpád-kori ötvösség. Budapest, 1974.
- Kőszeghy Péter (szerk.): Magyar művelődéstörténeti lexikon (I.- VIII.) Balassi Kiadó, 2003. Ódon Erdély Magvető Kiadó, 1986.
- Szabó Júlia: A XIX. századfestészete Magyarországon. Budapest, 1985.
- Tóth Melinda: Árpád-kori falfestészet. Budapest, 1974.
- Zolnay László: Kincses Magyarország Magvető Kiadó, 1977.
- A művészet története sorozat, Corvina
- A múlt születése sorozat, Helikon
- Az emberiség krónikája sorozat, Officina Nova

VARGA JÓZSEFNÉ DR.
egyetemi docens